

Iisa- nomat

JAKELU KAIKKIIN TALOUKSIIN IISSÄ

11.11.
Nro 37/2021

Puolueista riippumaton paikkakunnan oma lehti

- Kaikki kodin remontit ammattitaidolla
30 vuoden kokemuksella.
- Rakennuspuusepän työt
- Korjausrakentaminen, myös märkätilat
(sertifikaatti)

Sisustuspalvelu Miko Bök Oy
040 505 4117
book.miko@gmail.com
www.sisustuspalvelu.fi

- HUOPAKATTOSANEERAUKSET JA
-UUDISKOHTEET
- HUOLLOT JA KORJAUKSET,
KAIKILLE KATEMATERIAALEILLE
- LUMIESTEET, KULKUSILLAT,
TALOTIKKAAT

Nyt kattoremontit kätevästi myös rahoituksella,
soita ja kysy lisää!

Yhteydenotot: info@bhgroup.fi
044 773 4000/Juho
044 773 4001/Jarno

Ilmalämpöpumput – myynti, asennukset ja huollot. Kysy tarjous!

Ilmalämpöpumpun
asennuspaketti nyt
vain 549 €. Meiltä
myös rahoitus – jopa 10
kk korotonta maksuaikaa.

Lue lisää: www.coolerykkoset.fi

COOLER
- YKKÖSET -

Soita: 050 5876 317
CoolerYkköset
Huhtikuja 7, 91100 Ii

Upeita asusteita Italiasta!

Lahjatavara &
Luontaistuote
Putiikki

Kirkkotie 4, Haukipudas | P. 040 736 9999
Avoinna ma-pe 10-17.30, la 10-14

A. Pöntiön VILJAPOSSUA

Ari Pöntiön
Viljariikaa Toholammilta

TOIMITUKSET SUORAAN TILALTA!

Toimituspäivät lissä,
Olhavassa, Kuivaniemellä sekä
Simossa 5.11. ja 26.11.

Tiedustelut ja varaukset puh. 040 522 1440

Ympärivuotista koneurakointia lissä ja Oulun seudulla!

Kaivinkone-, traktori- ja pienkuormain-
työt, maa- ja kiviainestoimitukset,
teiden ja pihojen kunnossapito.

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

040 8381 648 | info@jjinfra.fi

www.jjinfra.fi

HAUTAUSPALVELUT

A. KOVA OY

*Kanssasi
surun
kohdatessa*

Perinteikäs täyden
palvelun hautaustoimisto
lissä on tukenasi
kaikissa hautausasioihin
liittyvissä järjestelyissä.

Kukkakaupastamme saat
taidokkaasti tehtyjen
surusidontojen lisäksi
värikkäät syksyn kukat
kaikkiin tilaisuuksiin ja
viherkasvit kotiisi.

**IIN HAUTAUSTOIMISTO JA
IIN KUKKAKAUPPA**

Haminantie 1, 91100 Ii
P. (08) 817 6100 (24 h)

iinhautustoimisto@arvokovaoy.fi

iinkukkakauppa@arvokovaoy.fi

Avoinna: ma-pe 9-17, la 9-13

Kukkien itsepalvelumyymälä klo 8-21

www.arvokovaoy.fi

ekukka.fi

Suomalaiset nukkuvat aivan liian vähän

Iin Yrittäjien aamupalatilaisuuksia on ollut aktiivisesti järjestämässä valokuvausyrittäjä Juho Tauriainen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Aamupaloilta päätarkoituksena ovat tapaamiset ja verkostoituminen. Vaikuttimena on järjestää paikallista toimintaa ja luoda yrittäjille ja muille toimijoille etua ja hyötyä. lissä aamupalojen luonteen kuuluu, että paikalle ovat tervetulleita kaikki.

Perjantaina 5.11. oli vuorossa aamiaistilaisuus Iin Micropoliksessa. Tilaisuuden järjestäjänä toimivat Kauneus- ja hyvinvointitalon yrittäjät, Helomaa Consulting, Studio Salama, Sadun Markkinointitoimisto, Iin Taksikyyti, Unibed Oy ja Iin Yrittäjät ry. Helomaaan luentoa unen merkityksestä oli saapunut kuulemaan noin 30 yrittäjää.

Uni on yksi Kimmo Helomaaan luentotuotteista. Omakohtaisten kokemusten lisäksi hän tietää, että aiheelle on kysyntää. Tutkimukset

paljastavat raadollisesti suomalaistenkin nukkuvan aivan liian vähän. Itse asiassa kaikkialla länsimaissa uni on riittämätöntä, Helomaa luennoi.

Helomaa painottaa, että unenpuute, liian vähäinen uni altistaa monenlaisille vaaroille ja sairauksille. Voi altistaa mielenterveyden häiriöille, voi seurata masennusta, skitsofreniaa, jne. Painonnousua myös seuraa, kun näläntunne kasvaa, jopa 4-7 kiloa vuodessa. Aerobinen suorituskyky heikkenee, onnettomuusriski kasvaa, testosteronitaso miehillä romahtaa, naisille tulee hedelmällisyshäiriöitä. Mitä vähemmän ihminen nukkuu, sitä lyhyempi on odotettavissa oleva elinikä. Jos nukut yössä vähemmän kuin kuusi tuntia 45 minuuttia elät vain muuta-

Kimmo Helomaa luennoi unen merkityksestä kehottaen nukkumaan riittävästi.

man vuoden yli 60 vuotta.

-Moni yrittää nukkua viikonloppuisin, mutta tutkimusten mukaan sekään ei riitä. Emme palaudu tarpeeksi. Ja vaikka luulee

nukkuvansa hyvin, niin todellisuus voi olla toinen. Moni kärsii uniapneastakin tietämättään.

Kimmo Helomaa on virkavapaalla Kempeleen kirk-

koherran tehtävistä ensivuoden elokuun loppuun. Hän on toiminut kirkkoherana Kempeleessä vuodesta 2015. Sitä ennen hän toimi Pudasjärven vt. kirkkoher-

rana. Hän perusti syyskuussa Helomaa Consulting yrityksensä, joka tarjoaa työnohjaus- konsultointi ja luennointipalveluja. MH

Iin Ollinkorven tuulivoimapuiston osayleiskaava nähtävillä vielä 13.11.asti

Alun perin 63 tuulivoimalan suunnitelma supistui 10 tuulivoimalan puistoksi. Iin kunnanhallitus päätti kokouksessaan 4.10. asettaa Ollinkorven tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotuksen maankäyttö- ja rakennuslain sekä maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti julkisesti nähtävillä. Yleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena, jolloin sitä voidaan käyttää suoraan rakennusluvan myöntämisen perusteena.

Ilmatar Ii Oy suunnitteli alun perin enimmillään noin 63 tuulivoimalan suuruisen tuulivoimahankkeen rakentamista Iin keskustaajamasta 4-20 kilometriä koilliseen rajautuen Oulun kaupungin rajaan Yli-Iissä. Hankkeessa tarkasteltiin kolmea toteutusvaihtoehtoa (VE1 63, VE2 15 ja VE3 42 tuulivoimalaa) ja ns. nollavaihtoehtoa, jossa tuulivoimaloita ei rakenneta.

Kaavaluonnosratkaisu

laadittiin hankevaihtoehtodesta VE3 42 tuulivoimalaa. Kaava-alueen pinta-ala oli noin 75,6 neliökilometriä. Valmisteluaineistosta kuulemisesta saadun palautteen ja käytyjen neuvottelujen perusteella on muun muassa hankkeen ympäristövaikutusten pienentämiseksi ja nykyisestä maakuntakaavasta hyväksyttävän poikkeaman mahdollistamiseksi laadittu kaavaehdotus hankevaihtoehtodesta VE4 (10 tuulivoimalaa). Kaava-alueen pinta-ala on noin 22 neliökilometriä. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho noin 5-9 MW.

Tuulivoimapuiston liittämisestä kantaverkkoon tutkittiin kahta liittymispistevaihtoehtoa, joista Isokankaan liittymävaihtoehtodesta luovuttiin valmisteluaineistosta kuulemisen Fingridin lausunnon ja yhteysviranomaisen lausunnon johdosta. Liittymispistevaihtoehto on Fingridin suunnittele-

man uuden 400 kV+110 kV:n johdon rinnalle rakennettava uusi Hervan sähköasema suunnittelualueen koillispuolella. Kuulutus on Iin kunnan internetsivuilla virallisissa ilmoituksissa 15.10.-13.11. välisen ajan.

Kuulutusaikana osayleiskaavan ehdotusaineisto on sähköisesti luettavissa kaavoituksen internetsivuilla. Aineistoa on mahdollista käydä sähköisesti lukemassa asiakastietokoneelta myös Iin kunnan asiointipisteessä Iisi-areenalla. Kuntalaisilla ja muilla osallisilla on mahdollisuus esittää osayleiskaavaehdotuksesta muistutuksia. Mahdolliset muistutukset pyydetään toimittamaan 13.11. mennessä kirjallisesti Iin kuntaan tai sähköpostitse kirjaamo@ii.fi. MH

Valokuva Tuulimyllyn rakennustyömaalta Olhavassa.

PALVELUHAKEMISTO. IILÄISTEN PARHAAT PALVELUT!

YRITTÄJÄ! Ilmoita Palveluhakemistossa. Ota yhteyttä: 045 110 9012/Pauli Tiiri tai 0400 385 281/Heimo Turunen

AUTOKATSASTUS, -MYynti, -KORJAAMO, -HUOLTO JA -TARVIKKEET

lin Autotarvike Oy
Kauppatie 6, 91100 Ii
(08) 8176 050, 045 312 5755
iinautotarvike@pp.inet.fi
Avoinna: ma-pe 9-17

- korjaamopalvelut
- autotarvikkeet
- hydraulikkaletkut
- työkalut
- Mobil-öljynvaihdot

UUTUUS! 3D -nelipyöräsuuntaus Pyydä tarjous!

HANKOOK renkaat kaikille teille

JALKAHOITOA • KAUNEUS- YM HYVINVOINTIPALVELUJA

Kosmetologipalvelut
• Ripsipidennykset • Sokeroinnit
• Meikit • Lähjakortit • Kotikäynnit

Kauneushoitola Outi
SKY Kosmetologi Outi Kantola
Kirstinharjuntie 11, Ii • Puh. 040 044 8873
info@kauneushoitolaouti.fi • www.kauneushoitolaouti.fi

PARTURI-KAMPAAMOPALVEUJA

Parturi-kampaamo Hiusstudio Freesi
Yksilöllistä hiusalan palvelua ammattitaidolla

Nettiansvaraus:
www.hiusstudiofreesi.fi
Valtarintie 2 T 1, 91100 Ii
P. 044 4914 808
hiusstudiofreesi@gmail.com

Sim

HAMMASTEKNIKKO- JA LÄÄKÄRIPALVELUT

**Erikoishammasteknikko
PETRI HEIKKINEN**

Proteesit • **Hammasuojat**
Pohjaukset • **Veteraanien KELA-korvaus**
Korjaukset • **MYÖS RAHOITUKSELLA!**

Rautatienkatu 10, 90100 Oulu - p. 0400 272 560 - www.veliheikkinen.fi

KELLO- JA KULTASEPÄN LIIKKEITÄ

Revontien Kulta ja Kello
www.revontienkultajakello.fi
Revontie 9
90600 Haukipudas
08 5472 998

Revontie 9, 90830 Haukipudas | 08 5472 998
Ma-pe 9-17, la 10-14

PARTURI-KAMPAAMO Paula Posti

P. 016 267 550 | Ratatie 6, 95200 Simo

HAMMASLÄÄKÄRI Ari Kolehmainen

Tuohilaaksontie 55 Haukipudas
Puh. 0400 695 181

KIINTEISTÖ-, JÄTEHUOLTO- JA RAKENNUSPALVELUITA

**Iin Kiinteistö- ja
Jätehuolto Paakkola Oy**
0400 388 622
velipaakkola@gmail.com
www.iinjh.fi

- Jäteastioiden ja likakaivojen tyhjennykset
- Viemäryöt
- Vaihtolavapalvelut
- Talvikunnossapito
- Piha-alueiden harjaukset
- ym. muut konetyöt

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!

NOUDETAAN

**ROMUAUTOT JA
METALLIROMUT!**

NOPEA NOUTO!

**VAIHTOLAVA-
PALVELUT!**

OULUN ROMU
P. 044 783 1121
www.oulunromu.fi.

HIERONTA • FYSIOTERAPIA • JÄSENKORJAUS KUNTOSALI • JALKAHOITOA YM KAUNEUDENHOITOA

Hyvinvointia ihmiseltä, ihmiselle
Fysioterapia • Jalka-, käsi- ja kasvohoidot • Hieronta

**Kuivaniemen
Fysioterapia & Kauneudenhoito**
040 962 6504
www.kuivaniemenfysioterapia.fi

NUOHOUSPALVELUITA

Nuohouspalvelua omalta alueelta Ii, Yli-Ii, Haukipudas, Kiiminki

- Tulisijojen ja savuhormien nuohoukset
- Lämmityskattiloiden puhdistukset
- Piipun kuvaukset, kunnostamiset ja kuntotarkastukset
- Neuvot tulisijojen energia tehokkaaseen käyttöön.

OULUNSEUDUN NUOHOUSPALVELU
Juha Siurua, puh. 040 718 0066
juha.siurus@gmail.com

Apunasi hyvän elämän arjessa

Terveyspojat

Ota rohkeasti yhteyttä, teemme juuri sinulle tai läheisellesi sopivan palvelukokonaisuuden!

P. 050 365 9083 Saira Päckilä-Rokolampi
P. 0400 407 212 Mika Lämsä
terveyspojat.fi

TILITOIMISTOJA

TaLep
Palvelut

Asiakaslähtöistä
isännöinti-
ja tilitoimisto-
palvelua!

Puh. 010 292 2830 • www.talep.fi
Kirkkokuja 3 L 4, Yli-Ii
Revontie 15, Haukipudas

**YRITTÄJÄ! Ilmoita Palveluhakemistossa.
Ota yhteyttä p. 045 110 9012 tai 0400 385 281!**

**Lue iisanomat netistä:
www.iisanomat.fi**

Koivulta voi löytää monia kääpälajeja, mutta yksi tehokkaimmista lahottajista on taulakääpä.

Koralliorakas, riekonkääpä ja monet muut sien- ja kääpälaajat harvinaistuvat

Metsien ikärakenne muuttuu vuosi vuodelta vain nuoremaksi. Ikimetsät ovat häviämässä lopullisesti eteläisestä Suomesta. Lisäksi talousmetsiä hakataan entistä nuorempina. Puolet Suomen talousmetsistä on karkeasti arvioiden vain 50-vuotiaita. Suurin osa vanhoista metsistä on Etelä-Suomessa jo suojeltu. On tavallista, että suuri osa suojelualueiden metsistä on hakattu jossain vaiheessa ja ovat usein alle satavuotiaita. Monissa kansallispuistoissakin on paljon vanhoja talousmetsiä. Suomessa herättiin varsin hitaasti metsien suojeluun toisin kuin Ruotsissa, jossa laki turvasi erämaiset metsät jo huomattavasti aikaisemmin. Lahopuun määrä on tärkeää vanhalle metsälle. Lahopuulla elää tuhansia lajeja, joista suurin osa on hyönteisiä. Sienirihmat lahottavat puiden juuristoa ja nousevat useita metrejä kuusen runkoa ylöspäin. Monilla puil-

la on omat sienet ja käävät, jotka niitä lahottavat. On myös kääpälajeja, jotka eivät aiheuta tuhoa puulle. Juuriston sienirihmoja tehokkaampi puun lahottaja on puun erilaiset pintavauriot, joista laho pääsee puuhun.

Vaurioita aiheuttavat erilaiset hyönteiset, mutta myös talousmetsissä käytettävät koneet. Mitä vanhempi ja lahonneempi puu on, sitä vaateliammiksi käy lahottajalajisto. Lahottajien lajimäärä vähenee mitä vanhemmaksi puu käy. Runsaimmin kääpiä onkin nuorissa puissa.

Yksi vanhojen metsien suojeluun toisin kuin Ruotsissa, jossa laki turvasi erämaiset metsät jo huomattavasti aikaisemmin. Lahopuun määrä on tärkeää vanhalle metsälle. Lahopuulla elää tuhansia lajeja, joista suurin osa on hyönteisiä. Sienirihmat lahottavat puiden juuristoa ja nousevat useita metrejä kuusen runkoa ylöspäin. Monilla puil-

olisi metsän lajisto jo osittain sama kuin aarnimetsässä. Nykyisin talousmetsistä korjataan lahopuu pois ja samalla häviävät myös käävät ja monet hyönteislajit, kuten liekohärkä, jota ei juuri esiinny alle satavuotiaissa metsissä. Pelkästään vanhoissa metsissä esiintyvä lajisto on runsas. Vanhalle metsälle on tärkeää lahopuujatkumo, eli metsässä on eri-ikäistä lahopuuta ja uutta muodostuu tilalle.

Aarnimetsän ei tarvitse aina olla synkeän tumma korpikuusikko, vaan aarnimetsä voi olla kalliainen vuoren lakimännikkö, vaikka puusto on harvaa kitukasvuista mäntyä. Tässäkin on tärkeää lahopuun määrä, jolla voidaan määrittää metsän luonnontilaisuus. Koivuvaltaisissa vanhoissa sekametsissä näkee runsaasti muun muassa taulakääpää, joka lahottaa koivua tehokkaasti. Koralliorakasta löytyy taas jo pidemmälle ehtineissä metsissä, joissa la-

hopuu on jo pehmeää ja pidemmälle lahonnuttu. Usein koralliorakas kasvaa kaatuneessa tai pystyyn kuolleessa koivussa, joskus myös haavassa. Koralliorakas löytää kasvupaikan usein irronneen kuoren alta. Monien hyönteisten toukat syövät puun nilakerrosta, jonka seurauksena kuori putoaa pois. Havupuilla tehokas puun kuorien irrottaja on kaarnakuoriaisen toukka.

Usein puu on ensin pakurikäävän lahottama ennen kuin koralliorakas siihen kasvaa. Ennen tätä pakurikääpä on jo hävinnyt puusta. Koralliorakas on käynyt myös eteläisessä Suomessa varsin harvinaiseksi. On tärkeää suojella vanhoja metsiä ja saada suojeluun myös vanhoja talousmetsiä. Kun erämainen metsä avohakataan, häviää erämaa kymmenen sukupolven ajaksi.

Jarmo Vacklin

Valitettavasti vanhat lahopuut korjataan nykyisistä talousmetsistä pois. Kololintujen on vaikeaa löytää sopivia pesäpaikkoja ja kääviltä menee kasvualusta.

Koralliorakas on vanhojen koivuvaltaisten sekametsien laji. Laji on taantunut voimakkaasti viimeisten vuosikymmenien aikana.

Geneettinen sukututkimus

Geneettinen sukututkimus on henkilöiden keskinäisten biologisten sukulaisuussuhteiden ja suvun vaiheiden tutkimista hyödyntämällä DNA-testien avulla saatavaa genomitietoa perinteisen sukututkimuksen tulosten ja historiallisten asiakirjalähteiden kanssa. Genomitiedolla tarkoitetaan ihmisen koko perimää. Tutkimusta tehdään DNA-testien ja sen perusteella saatujen tulosten avulla. Nykyään Suomessa geneettisen sukututkimuksen harrastajien lukumäärä voidaan laskea kymmenissä tuhansissa.

Tutkimuksen tavoitteet

Yleisimmät geneettisen sukututkimuksen harrastajien teettämät DNA-testit ovat Y-kromosomista tehtävä Y-DNA-testi eli isälinjan tutkimus, mtDNA-testi eli äitilinjan tutkimus sekä autosomaalisen DNA:n tutkimus. Testien avulla voidaan selvittää esimerkiksi kahden henkilön välistä sukulaisuutta, saman sukunimen kantajien sukulaisuutta, isä- tai äitilinjoja, bio- maantieteellistä ja etnistä taustaa sekä laajemmassa kuvassa myös kansojen muuttoliikkeitä ja ihmiskunnan geneettistä historiaa. Geneettisen sukututkimuksen harrastajat ovat yleensä erityisen kiinnostuneita etäserkuistaan, joiden avulla voidaan esimerkiksi avata perinteisen sukututkimuksen solmukohtia. Osalle harrastajista tarkat sukulaisuussuhteet eivät ole merkityksellisiä, vaan heille riittää pelkkä tieto geneettisestä sukulaisuudesta.

Ihmisten sukupuu

Geneettisen sukututkimuksen harrastajien kohdistuu etäserkkujen ohessa myös ihmisten sukupuuhun ja erityisesti itsensä sijoittamiseen johonkin sen haaroista. Populaatiogeneettinen tutkimus on ryhmitelty ihmisväestön kahteen haplopuuhun ja kummassakin vielä useaan alaryhmään. Ryhmittely on tehty erikseen Y-kromosomin DNA:n ja mitokondrion DNA:n osalta. Haploryhmä on yksilön tarkkaan määritetty paikka ihmisen isälinjaisessa tai äitilinjaisessa sukupuussa. DNA-testistä ja -kartoituksesta riippuen haploryhmä voidaan määrittää hyvinkin tarkkaan, parhaimmillaan niin pienelle oksalle, ettei sillä ole vielä kuin muutama henkilö. Haploryhmän ja ihmisen sukupuun tutkimine vertautuvat perinteisen sukututkimuksen esipolvitutkimukseen.

Genomitieto sukututkimuksessa

Tietoa henkilön perimästä eli genomitietoa voidaan hyödyntää sukututkimuksessa monella eri tavoin. Tieto hankitaan aina yksittäisestä ihmisestä DNA-testin avulla. Testissä suoritetaan DNA-kartoitus ja -vertailu, jonka tuottamaa tietoa verrataan muiden testattujen tietoihin. Kartoituksen ja vertailun tuloksena löydetään etäserkkuja ja määritetään haploryhmiä. Perinteiselle sukututkimukselle geneettinen sukututkimus voi olla oiva apuväline sukulaisuussuhteiden toteennäyttämiseksi ja asiakirjalähteisiin perustuvan tiedon todentamiseksi.

Esimerkiksi Y-kromosomin DNA:sta saatuja testituloksia vertailemalla voidaan vahvistaa tai poissulkea kahden mieslinjaisen sukuhaaran sukulaisuus, ja tätä voidaan käyttää apuna kahden eri sukuhaaran välisen suhteen tai aviottoman poikalapsen isän henkilöllisyyden selvittämisessä. Henkilöllisyys voidaan selvittää autosomaali- eli niin sanotuilla serkkutesteillä, joissa verrataan, kuinka paljon on yhteistä perimää kahdella testatulla henkilöllä. Mitä enemmän on yhteistä perimää, sitä läheisemmästä sukulaisesta on kyse. Edellä mainituissa geneettinen sukututkimus ei korvaa perinteisen sukututkimuksen tarvetta.

DNA-testit

DNA-testeissä näytteenä käytetään yleensä poskisolunäytettä tai sylkinäytettä. Maailmalla toimii tällä hetkellä noin 200–300 vakavasti otettavia DNA-testejä tarjoavaa yritystä, jotka tarjoavat erilaisia ja eritasoisia testejä. Yrityksistä neljällä suurimmalla on ollut maailmanlaajuisesti jo kymmeniä miljoonia asiakkaita. Suurin osa maailmassa tehdyistä kaikista DNA-testeistä on tehty geneettistä sukututkimusta varten. Suomalaiset ovat käyttäneet eniten Family Tree DNA:n ja My Heritagen palveluja. Ennen oman näytteen ottamista ja testin tilaamista kannattaa tutustua eri palveluntarjoajien testeihin. Esim. FamilyTreeDNA <https://www.familytreedna.com/> ja MyHeritage <https://www.myheritage.fi/>

Tietosuoja

Ennen DNA-testin tilaamista kannattaa pohtia tietosuojan liittyviä kysymyksiä ja tehdä valinta palveluntarjoajasta, jolle oman näytteen lähettää analysoitavaksi. On tärkeää tiedostaa, että kun antaa DNA-näytteen yritykselle, voi siitä tulla myös yrityksen kauppatavaraa. DNA-testi on myös yhtä yksilöivä kuin sormenjälki, eikä genomitiedon muuttaminen tunnistamattomaksi ole yksinkertaista. Testit eivät paljasta myöskään tietoja vain antajasta itsestään, vaan myös hänen sukulaisistaan. Tavallisesti geneettiseen sukututkimukseen tarkoitettuisa testeissä ei tutkita koko perimää, vaan vain tutkimuksen kannalta tärkeimmät kohdat.

Lähde: <http://www.genealogia.fi/geneettinen-sukututkimus>

Turistin taikasatanen

Timo Riihimäeltä ilahduttaa jutullaan etelän lomakylän ansaintalogiikasta. Suomalainen turisti saapui keskellä toululamaa paikalliseen hotelliin. Hän asettaa 100 euron ennakkomaksun vastaanoton tiskille ja lähtee katsomaan huoneita.

Hotellijohtaja lähtee setelin kanssa maksamaan satasen velkaansa lihakauppiaille. **Lihakauppias** menee karjankasvattajalle ja maksaa setelillä satasen velkansa tälle. **Karjankasvattaja** menee paikalliselle huoltamolle ja maksaa samaisella setelillä satasen lämmitysöljyvelkansa. **Huoltamoyrittäjä** menee hotelliin ja maksaa setelillä hotellinjoh-tajalle sukulaistensa majoittumisesta 100 euron velkansa.

Hotellijohtaja laittaa setelin takaisin tiskille. Turisti palaa takaisin vastaanottoon. Hän ei pitänyt huoneista ja ottaa 100-lappusen takaisin.

Näin siis koko kylästä tuli velaton ja kaikki katsovat myönteisesti tulevaisuuteen.

***

Viikon kysymys: Miksi Laihiasta ei voi koskaan tulla kaupunkia?

Vastaus: – Koska laihialaiset ovat lukeneet auton ohjekir-jasta, että auto kuluttaa enemmän bensaa kaupunkiajois-sa kuin maantiellä.

***

Avioliittoneuvoja: – Eikö teillä muka ole mitään yhteistä avioliitossanne?

Aaretti: – Yhteistä meillä on vain se, ettei hän ymmärrä mi-nua enkä minä häntä!

***

Viikon miete: Lapsia opetetaan ensimmäiset kolme vuotta kävelemään ja puhumaan. Seuraavat 12 vuotta heitä ope-tetaan istumaan ja olemaan hiljaa.

***

Viikon selitys: Irja pälpättää Jupelle, joka on unohtanut hänen syntymäpäivänsä. Jupe: – Ajatteles nyt, miten minä voisin muistaa sinun syntymäpäiväsi? Sinähän et näytä päi-vääkään vanhemmalta kuin silloin, kun tapasimme ensi ker-ran!

***

Make torkkui myyntimiesten kokouksessa. Vieressä istu-va Kake tönäisi kaveriaan ja sanaili: – Minä tunnen monta-kin ihmistä, jotka nukkuvat yössä vain neljä tuntia ja ovat kuitenkin pirteitä koko päivän. Make: – Tuttu juttu. Meillä on kotona juuri sellainen, neljän kuukauden vanha Jamppa!

***

Humppaset viettivät hopeahääpäiväänsä. –Muistatko, miten sinä yllätit minut niin täydellisesti kosinnallasi? Elvi-rouva herkistyy. – Minähän en saanut kokonaiseen tuntiin sanaakaan suustani. Arvid: – Tokihan minä sen muistan! Mi-ten sitä nyt voisi unohtaa elämänsä onnellisimman tunnin!

***

Elli: – Hei, sinähän olet eroamassa ja nyt te olette yhdessä lähdössä etelän lomalle?

Alli: – Niin kun meillä oli avioliitossa kahden viikon irtisa-nomisaika!

***

Martti Kähkönen

lukijoiden palaute ja jutut: vkkmedia.fi

MAURI HIETALA: SYYS-LOKAKUU 2019.

Henry Räsänen Hyvänen Aika lin Nätteporin auditoriossa

Iissä saatiin nähdä ja ko-kea keskiviikkona 3.11.2021 vauhdikas, tunnin kestänyt Henry Räsänen monologi "Hyvänen aika". Monologin on ohjannut Juhani Joensuu ja se on tekijäkaksikon yhdessä käsikirjoittama. Esi-tys sijoittui toiseksi Oulun valtakunnallisessa mono-logikilpailussa helmikuus-sa 2020. Hyvänen aika! kertoo remuisalla tavalla tra-gikoomista elämää eläneen kiertue-esiintyjän taiteilija-juhlasta. Paljastuksia täynnä

olevan juhlaillan seremonia-mestarina toimii taiteilijan autokuski, joka on pitkään jatkuneen keikkailun aikana nähnyt ja kokenut kaiken. Hyvänen aika! -monologi on komedialliseen muotoon puettu puheenvuoro kult-tuurialan ajankohtaisesta ti-lanteesta. Henry Räsänen (s 5.heinäkuuta 1974) on suomalainen näyttämötaiteilija ja kulttuurituottaja. Hän on kaavilaisen kiertävän am-mattiteatterin, Maarianvaa-ran kesäteatterin perustaja ja

toiminnanjohtaja. Räsänen luotsaa Maarianvaaran Oh-jelmapaja -ohjelmatoimistoa sekä on Maarianvaaran nuorisoseura ry:n puheenjohta-ja. Henry Räsänen on tehnyt työkseen kiertueteatteria eri muodoissaan vuodesta 1996 lähtien. Omien esiin-tymisiensä lisäksi hän on tuottanut useita teatterikier-tueita ja kulttuuritapahtu-mia, tehnyt käsikirjoituksia, kouluttanut, toiminut han-kevetäjänä ja ohjannut näy-telmiä. Tiivis yhteistyö

pieksämäkeläisen teatte-riohjaaja, näytelmäkirjailija Juhani Joensuun kanssa on synnyttänyt useita mono-logeja sekä erilaisissa tilai-suuksissa ympäri Suomea kiertäneen huumorihah-mon, kaikkien alojen asian-tuntija Waikko Joen. Henry Räsänen on opiskellut teat-teria Tampereen yliopiston draamalinjalla. Lisäksi hän on opiskellut sosiaalipsyko-logiaa ja sosiaalityötä Kuo-pion yliopistossa. MH

Henry Räsänen esiintyi hurmioituneena monologissaan.

Valokuvanäyttelyn avajaiset Kahavila Metkassa

Kahavila Metkassa Iis-sä avattiin 5.11. pieta-rilaisen Evgeni Usovin valokuvanäyttely. Näytte-ly on nähtävillä 26.11. saak-ka. 17 valokuvaa sisältävän näyttelyn järjestää Suomi-Venäjä-seuran Iin osasto.

Evgeni Usov oli pieta-rilainen journalisti ja valoku-vaaja. Oli vihreä aktivisti, perustamassa mm. Venä-jälle Vihreitä. Sairastui Co-vid-19 tautiin Pietarissa ja menehtyi 57-vuotiaana ku-luvan vuoden tammikuus-sa. MH

Kahavila Metkassa avat-tiin 5.11. pietarilaisen Evgeni Usovin valokuvanäyttely.

JOULUMYYJÄISET
Iin Järjestötalolla la 4.12. klo 12 alkaen

Kakku- ja pitkotilauksia otetaan vastaan numerossa 040 771 3327/Eila ja numerossa 040 822 9274/Kaarina aina 2.12. klo 18 saakka.

Eikä muuta kuin tilaamaan!
Myös lahjoituksia otetaan vastaan.

Iin Eläkeläiset ry

Iin Ympäristöyhdistys ry:n SYYSKOKOUS

Kauppihan kerhotilassa, Kauppilantie 15
su 28.11.2021 klo 15.00

Esillä sääntömääräiset asiat sekä mm. ympäristöpalkinnon jakaminen.
Kaikki luontoihmiset tervetuloa mukaan!

Hallitus

Pohjois-Iin kyläyhdistys ry:n SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN SYYSKOKOUS

tiistaina 23.11.2021 klo 18.
Pohjois-Iin koululla.

Käsitellään sääntömääräiset asiat. Kahvitarjoilu 17.30 alkaen.

Tervetuloa!

Iin Urheilijat ry:n sääntömääräinen SYYSKOKOUS
to 18.11.2021 klo 18.30
Iin Urheilijaintalolla.

Tervetuloa!
Johtokunta

KINKKU-BINGO

Kuivaniemen nuorisoseura
Kirkonkyläntie 17 Kuivaniemi

Su 14.11. klo 16.00
KUIVANIEMEN SEURALLA

Isänpäivän kunniaksi kakkukahvitarjoilu!

400 € / mp | 350 € pr50 Tervetuloa!
2 x 100 € | 5 x Kinkku | 2 x 50 €

Kuivaniemen terveysasema avataan Kuivaniemitalolle

Iin kunnassa on kaksi terveysasemaa, pääterveysasema kunnan keskustaajamassa ja toinen terveysasema Kuivaniemellä.

Koronapandemian aikana Kuivaniemen terveysasema on ollut suljettuna 18.3.2020- 30.6.2021, koska palveluita on jouduttu järjestämään uudelleen siten, että kaikille on taattu terveyden ja toimintakyvyn kannalta keskeiset palvelut. Kuivaniemen terveysaseman sulkua on jatkettu normaali kesäsulkukäytän-

nön sekä pandemiatilanteen vuoksi 31.10.2021 saakka.

Oulunkaaren kuntayhtymä on järjestämissuunnitelmassa esittänyt, että Kuivaniemen terveysaseman toiminnot siirrettäisiin Kuivaniemi-talolle. Talosta löytyy Oulunkaaren terveyspalveluille toiminnallisesti sopiva tila, mutta tila vaatii remonttia, mm. käsienspesupisteet puuttuvat huoneista. Tarvittavista muutoksista tehdyn alustavan remonttiarvion mukaan muutuskustannukset

ovat noin 15 000 euroa. Jotta remontti voidaan käynnistää ja terveyspalveluiden toiminta Kuivaniemellä käynnistää, tulee valtuuston tehdä asiasta päätös. Toiminta voisi käynnistyä marraskuun alusta tai viimeistään vuoden 2022 alusta.

Oulunkaaren palvelutuo-
tantolautakunta on kokouksessaan 13.10. päättänyt, että Kuivaniemen terveyspalvelut tuotetaan toimeenpanosuunnitelman mukaisesti Kuivaniemitalolla 1/22 al-

kaen edellyttäen, että Kuivaniemitalon remontti on valmistunut, ja tilat todettu käyttötarkoitukseen sopiviksi.

Iin kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 1.11., että Oulunkaaren kuntayhtymä voi siirtää Kuivaniemen terveyspalvelut Kuivaniemitalolle ja päätti, että kiinteistö- ja ympäristötekniiset palvelut tekevät toiminnan käynnistämisen edellyttämät muutostyöt nykyisen talousarvion puitteissa. MH

Iso-Syötteen laskettelukausi alkoi

Syksyllä tehty lumetusuudistus mahdollisti aikaisen avauksen

Iso-Syötteen laskettelukausi alkoi perjantaina 29.10. Suomalaisista keskuksista Iso-Syöte avasi laskettelukautensa kolmantena, heti Levin ja Rukan jälkeen. Ensimmäisenä viikonloppuna laskemaan päästiin perherinteeseen numero 9. Rinteeseen edellisviikolla asennettujen pillitykkien avulla alle kahdessa vuorokaudessa tehty lumi riitti Suomen eteläisimmän tunturin talvikauden avaukseen. Viikonlopun hissiliput myytiin avajaisviikonlopun kunniaksi puoleen hintaan normaalista.

Rinnekoneenkuljettaja Olli Toivanen levitti tiistaina uusien lance-, eli pillitykkien alle syntyneitä lumikasvoja Iso-Syötteen Lumimaassa. Rinnekone eli tamppari liikkuu rauhallisesti edestakaisin, levittäen ohutta lumipatjaa lumetus-
kasojen välille. 22 uutta pillitykkiä saapui Iso-Syöteelle edellisviikolla suoraan Keski-Euroopasta. Ne olivat viimeinen silaus pitkin syksyä tehtyyn lumetus- ja rinnevalaistusprojektiin.

-Lunta ei ollut paljon, mutta ammattitaitoisella työllä se saatiin riittämään

rinteen avaamiseen syyslomalaisen iloksi. Aiemmin teimme heti kauden alussa kaiken talvikaudelle tarvittavan lumen, mutta nyt pääsemme avaamaan kauden ja voimme jatkaa lumetusta pitkin kautta vaikkapa yöaikaan. Kevättä varten tarvittavat lisälumetukset tehdään sitten tammi-helmikuun pakkasilla, kun ilmat ovat optimaaliset ja lumetus kaikkein tehokkainta, kertoi Hiihtokeskus Iso-Syötteen rinnepäällikkö Mikko Törmälä.

Uuden tykkikaluston ja pakkasten saapuminen lä-

hes yhtä aikaa saavat hymyn rinnepäällikön huulille:

-Saimme juuri uudet tykit paikalleen, kun syksyn ensimmäiset pakkaset saapuivat. Tarkoitus oli alkuun testaila uutta kalustoa ja mihin se pystyy. Uusi järjestelmä lunasti lupaukset kuitenkin yllättävän nopeasti; saimme rinteiden auki ennätysajassa, eihän siihen voi olla muuta kuin tyytyväinen, Törmälä iloitsi.

liSanomat

Uudet pillitykit tekevät lunta Iso-Syöteellä 22.10.

Olli Toivanen valmistele rinteä laskettelukuntoon Iso-Syöteellä 25.10.

Lue netistä
www.iisanomat.fi

Valonjuhla 21.11. – 27.11.2021

Neljättä kertaa järjestettävä Valonjuhla tuo valoa pimeään valtakunnallisella Mielensterveysviikolla marraskuussa!

Katso koko viikon ohjelma:

www.kulttuurikauppila.fi/valonjuhla2021

Kaikkiin tapahtumiin on vapaa pääsy, lämpimästi tervetuloa!

Iin Kansalaisopisto
& Taidekoulu

IIN KIRJASTO

Iin vapaa-aika
& hyvinvointi

KULTTUURIKAUPPILA

Iin kunnanvaltuusto päätti:

Olhavan koulu lakkautetaan ensi syksynä

Iin kunnanvaltuusto koontui maanantaina 1.11. päättämään tärkeistä asioista. Esityslistalla olivat mm. katsaus talousarvion toteutumiseen, lisämäärärahat sosiaali- ja terveyspalveluihin, Kuivaniemen hyvinvointipisteen avaaminen sekä Olhavan koulun ja Tenavatuvan varhaiskasvatuksen lakkauttaminen 1.8.2022 lähtien. Arvattavasti eniten keskustelua ja äänestyksen johti Olhavan koulun lakkauttaminen.

Valtuusto päätti pitkän keskustelun ja äänestyksen jälkeen, että Olhavan koulu lakkautetaan 1.8.2022 lähtien. Päätös tehtiin äänin 17-14. Vastaesityksenä äänestyksessä oli, että Olhavan jatkaisi niin sanottu varhaiskasvatuskoulu, jossa olisi toiminut varhaiskasvatus, esiopetus ja 1.-2.-luokkalaisten opetus. Perussuomalaiset esittivät asian käsittelyn alussa, että koulu ei lakkauteta. He vetivät kuitenkin oman esityksensä pois ja ilmoittivat kannattavansa keskustan esitystä.

Olhavan koulun tilannetta kokouksessa esittelivät kunnanjohtaja Ari Alatosava ja opetusjohtaja Tuomo Lukkari. Molemmat totesivat, että koulun

lakkauttamispäätökset ovat aina vaikeita ja nostattavat tunteita. Alatosava muistutti, että Olhavan koulun tulevaisuutta on ennakoitu jo vuoden 2015 kouluverkko-suunnitelmassa.

Silloin päätettiin, että tilannetta tarkastellaan, jos koulun oppilasmäärä laskee alle 30 oppilaan. Oppilasmäärä on nyt 21, eikä se ennusteiden mukaan ole nousussa. Lakkauttamisen kannalle on päädytty myös myöhemmin tehdyssä palvelusuunnitelmassa sekä muun muassa Olhavan koulun tulevaisuutta pohtineen työryhmän tekemässä raportissa.

Valtuustossa kouluasiassa ennen äänestystä käytettiin 25 puheenvuoroa. Keskustan valtuustoryhmän puheenjohtaja Reijo Kehus kertoi ryhmän esittävän, ettei Olhavan koulu lakkauteta. Ryhmä muutti esitystään ja esitti, että palvelut tuotettaisiin Olhavan Kuivaniemen koulun alaisuudessa niin sanottu-

na varhaiskasvatuskouluna. Esitys sisälsi kohdan, jonka mukaan opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan olisi ryhdyttävä toimenpiteisiin asian edistämiseksi.

Äänestyksessä kunnanhallituksen esitystä, eli koulun lakkauttamista kannatti 17 kunnanvaltuutettua. Lakkauttamisen puolesta äänestivät kuusi vasemmiston valtuutettua, demareiden ja vihreiden edustajat, kolme kokoomuslaista ja neljä keskustan edustajaa. Keskustan ehdotusta varhaiskasvatuskoulun perustamisesta äänesti 14 valtuutettua. Ehdotusta kannatti kymmenen keskustan valtuutettua, kolme perussuomalaista ja yksi kokoomusvaltuutettu. Valtuuston päätöksen mukaisesti Olhavan koulu lakkautetaan 1.8.2022 lähtien. Ensi syksystä alkaen olhavalaisien opetus alkaa Kuivaniemen koululla. Huoltajat voivat halutessaan valita myös jonkun muun Iin koulun.

Olhavan koulussa on nyt

kaksi 1.-5.-luokkalaisten opetusryhmää, joissa on yhteensä 21 oppilasta. Lisäksi koulua käy kolme esiopillasta. Kuivaniemen koulua käy viisi Olhavan koulun 6.-luokkalaista.

Koulun lakkauttamisvaihtoehtoa eli kunnanhallituksen esitystä kannattivat Eila Fäldt (vas.), Heli-Hannele Haapaniemi (vihr.), Mika Hast (vas.), Juho-Jussi Heinäaho (vas.), Noora Huotari (kesk.), Taina Häkkinä (kesk.), Johanna JakkuHiivala (vas.), Oili Kaleva (kesk.), Markku Koskela (kok.), Jussi Kurttila

(kok.), Inka Laurila (sd.), Teijo Liedes (vas.), Aila Paaso (virh.), Harri Sanaksenaho (kesk.), Risto Säkkinen (sd.), Petri Tervonen (kok.) ja Leena Tiira (vas.)

Varhaiskasvatuskoulun perustamista kannattivat Eero Alaraasakka (kesk.), Veli-Heikki Hyvärinen (ps.), Petri Hyvönen (ps.), Jari Jukka Jokela (kesk.), Hannu Kaisto (kesk.), Reijo Kehus (kesk.), Kirsti Keränen (ps.), Pirjo Klasila (kesk.), Pekka Koskela (kesk.), Jarmo Lauri (kok.), Mika Jutila (kesk.), Helka Tapio (kesk.), Johannes Tuomela (kesk.) ja San-

na Valaja (kesk.). Eriävän mielipiteen päätöksestä jättivät Reijo Kehus, Pirjo Klasila, Helka Tapio sekä Petri Hyvönen ja Kirsti Keränen.

Kokouksessa olivat paikalla kaikki kunnanvaltuutetut. Olhavan kouluasiassa käsittelemään esteelliseksi ilmoittivat itsensä Ilkka Pakonen, Minna Paakkola ja Sirpa Varanka. Heidän sijastaan asian käsittelyyn osallistui varavaltuutetut Mika Jutila, Taina Häkkinä ja Harri Sanaksenaho.

Iin kunta tarjosi kiitettävästi videolähetysten kokouksesta. MH

Valtuuston kokous maanantaina 1.11.2021, vasemmalla vs. hallintojohtaja Anu Kosonen, valtuuston puheenjohtaja Johannes Tuomela, kunnanjohtaja Ari Alatosava, kunnanhallituksen puheenjohtaja Ilkka Pakonen. Kuva kokouksen videolähetyksestä. Kokoukselle nähtävillä 16.11. saakka verkossa: livekuvaukset.fi/livelahetykset/menneet-lahetykset